

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «БАНК ІЗ ДЕРЖАВНОЮ УЧАСТЮ»

В. В. ОГОРОДНИК, кандидат економічних наук
(Інститут банківських технологій та бізнесу
ДВНЗ «Університет банківської справи»)

Анотація. *Мета статті полягає в узагальненні концептуальних підходів вітчизняних та іноземних учених до теоретико-змістовної характеристики банків із державною участю. Методика дослідження.* Методологічну основу проведеного аналізу становлять такі сучасні загальнонаукові методи дослідження: аналіз і синтез, індукція та дедукція, порівняння, систематизація й узагальнення. **Результати.** На основі проведеного аналізу підходів до визначення сутності поняття «банк із державною участю» та ролі цих банків в економіці країни виокремлено основні змістовні аспекти, що характеризують специфіку досліджуваного об'єкта. Розроблено авторське визначення банку з державною участю, що, на відміну від таких, що існують, дозволяє враховувати взаємозв'язок між функціонуванням аналізованих банків і державною політикою. **Практична значущість результатів дослідження.** Результати, отримані у процесі дослідження, можуть бути використані для вдосконалення стратегії розвитку банків із державною участю з метою покращення їх поточної діяльності.

Ключові слова: банк, банківська система, державний банк, банк із державною участю, підконтрольний державі банк.

Постановка проблеми в загальному вигляді та зв'язок із найважливішими науковими чи практичними завданнями. Перспективи розвитку банківських систем країн світу багато в чому залежать не лише від зовнішніх факторів впливу, а й від функціонування банків із державною участю, адже до складу багатьох банківських систем країн світу входять досить специфічні фінансово-кредитні установи – банки з державною участю, діяльність яких виходить на одну із провідних позицій. З огляду на це, питання обґрунтування сутності та змісту діяльності банків із державною участю останнім часом набуло особливої актуальності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження участі держави в банківському секторі економіки знайшло відображення у працях провідних вітчизняних і зарубіжних учених. Питання теоретичної характеристики банків із державною участю найбільше розглядалося в наукових працях таких іноземних учених-економістів: Р. Ла Порта, Ф. Лопез-де-Сіланез, А. Шлейфер, І. Гонсалес-Гарсія та Ф. Гріголі, А. Майкл Ендрюс, Г. Капріо, Дж. Р. Барт, П. Левін, Роберт С. Каплан, Дж. Сінкі та ін.

Щодо вітчизняних учених, то окремі аспекти діяльності банків із державною участю висвітлено в наукових працях Л. О. Примостки, Т. Г. Дзюби, О. Д. Вовчак, Т. С. Смовженко, Г. Т. Карчевої, Т. А. Васильєвої, І. М. Чмуртової, В. В. Оніщенко тощо. Особливу увагу варто звернути на здобутки науковців ближнього зарубіжжя, присвячені теоретичним і практичним аспектам діяльності банків із державною участю, а саме праці: А. В. Вернікова, С. С. Бабаєва, К. О. Глушкової, М. М. Конягіної, О. І. Лаврушина, А. М. Стадніка, Я. А. Магазінер, В. Е. Кролівецької та ін.

Формування цілей статті (постановка завдання). Мета дослідження полягає в узагальненні концептуальних підходів вітчизняних та іноземних учених до теоретико-змістовної характеристики банків із державною участю.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. У сучасній економічній літературі немає єдності в поглядах учених щодо тлумачення сутності поняття «банк із державною участю», оскільки в більшості досліджень зустрічаємо розрізнені визначення таких споріднених понять, як «державний

банк», «квазідержавний банк», «підконтрольний державі банк» тощо. Необхідністю комплексного та системного вивчення банків із державною участю обумовлено більш детальний аналіз концептуальних підходів до тлумачення змісту досліджуваного поняття.

Методологія дослідження банків із державною участю потребує з'ясування змісту поняття «державний банк». Так, у грошово-кредитному енциклопедичному словнику С. Р. Моїсєєва [13, с. 34] представлена стаття, яка розкриває зміст державних банків як фінансово-кредитних установ, що знаходяться у власності держави. Крім того, детально охарактеризовано російські державні банки та зазначено, що більшість із них виступають спеціалізованими банківськими установами, а окремі з них – це банки розвитку. Слід підтримати запропонований автором підхід щодо обґрунтування функціонального призначення державних банків, що полягає в реалізації державної політики та державних програм в окремих сферах і галузях економіки.

У великому економічному словнику під редакцією А. Н. Азріліяна також розглядається тлумачення державного банку, як такого, «що знаходиться у власності держави та управляється державними органами» [14]. Водночас зазначається, що державні банки можуть бути як спеціалізованими, так і універсальними, виконуючи функції звичайних комерційних банків.

Відповідно до банківської енциклопедії Центру наукових досліджень Національного банку України під державним банком розуміють «банк, сто відсотків статутного капіталу якого належить державі» [15, с. 148]. У цій енциклопедії також детально охарактеризовано: процедуру створення державного банку; повноваження держави як власника акцій; наглядову раду банку, що здійснює контроль за діяльністю правління, її склад та функції; ревізійну комісію.

Отже, з визначення державного банку, представленого в енциклопедичних джерелах, можна зробити висновок, що, окрім центрального банку країни, державними банками можуть виступати й інші комерційні, спеціалізовані банківські установи.

Стосовно аналізу досліджуваного поняття в англомовних джерелах, слід зазначити, що найбільш уживаним є саме «банк із державною участю» (state-owned bank, government-owned

bank). Рідше вживаються такі синонімічні поняття, як «державний банк» (state bank), «контрольований державою банк» (state-controlled bank, government-controlled bank), хоча за змістом тлумачення цих понять майже повністю уніфікується.

Так, Р. Ла Порта, Ф. Лопез-де-Сіланез та А. Шлейфер під банком із державною участю розуміють банківську установу, у якій прямо чи опосередковано державі належить 50 % і більше капіталу, або не менше 20 % капіталу належить державі, але за умови, що держава є найбільшим акціонером [1]. Учені проаналізували дані більше 90 країн щодо наслідків державної власності в банківських системах країн світу та дійшли таких висновків: а) державна частка власності в банківській системі є загальносвітовою практикою та широко поширена; б) більша частка державної власності в банківській системі є характерною для країн із низьким рівнем доходів на душу населення, слаборозвиненою кредитною системою, низьким рівнем захисту прав власності; в) значна частка державної власності, у більш ранні періоди економічного розвитку, призводить до повільнішого розвитку фінансово-кредитної системи та соціально-економічного зростання країни в порівнянні з іншими країнами, де частка державної власності в банківській системі є незначною.

Натомість учені І. Гонсалес-Гарсія та Ф. Гріголі в науковій праці «Банки з державною участю та фіскальна дисципліна» [2] зазначають, що банки з державною участю, завдяки кредитуванню підприємств державного сектору економіки, здатні сприяти покращенню соціально-економічного розвитку країни. Саме дані банки надають державному сектору економіки доступ до джерел фінансування, які підприємства, здебільшого, не можуть отримати з інших джерел. Однак, у такому випадку, здійснення кредитування банками з державною участю має детально перевірятися, зважаючи на його вплив на фіскальну політику держави.

Слід відзначити, що в законодавстві Російської Федерації немає тлумачення поняття «банк із державною участю». Водночас російський учений С. С. Бабаєв зазначає, що термін «банк із державною участю» використовується ще з часів СРСР, коли було проведено реорганізацію банківської системи та створено спе-

ціалізовані державні банки (Внешэкономбанк, Промстройбанк, Агропромбанк, Жилстройбанк, Сбербанк СРСР), у яких єдиним власником виступала держава.

Так, у науковій праці К. О. Глушкової надана детальна характеристика банків із державною участю в системі фінансового посередництва. Автором розмежовано зміст споріднених категорій «банк, що знаходиться у власності держави», «підконтрольний державі банк» та «банк, що знаходиться під впливом держави». Найширшим визначенням із перелічених є «банк, що знаходиться під впливом держави», адже включає в себе і дві вищезазначені категорії, а також банки з міноритарною державною участю в капіталі, без участі в управлінні [8, с. 11]. Поруч із цим, К. О. Глушковою виділено три основних механізми взаємодії банків та держави: участь у власності; участь в управлінні; інші напрями впливу, що представляють собою інший державний контроль.

У праці іншої російської вченої М. М. Котягіної банки з державною участю розглядаються в декількох аспектах: у контексті впливу на функціонування фінансових ринків; у їх взаємозв'язку із грошово-кредитною системою, етапом розвитку банківської системи країни; стосовно взаємозалежності питання приватизації та державної участі в капіталі фінансово-кредитних установ та щодо специфіки функціонування державних банків розвитку. Автором виділено окремі концепції дослідження банків з державною участю [9]: результативна, системуюча, провесно-комбінована, комбіновано-модифікована. Представлені концепції відповідають рівням методологічного аналізу з різним методологічним апаратом, структурними компонентами, функціями.

Науковці О. С. Гасанов та А. М. Стадник, досліджуючи масштаби державної присутності в банківському секторі Росії, визначили зміст поняття «банк із державною участю» як «банк, у статутному капіталі якого в якості акціонера (учасника) виступає держава, володіючи акціями у статутному капіталі напряму (через органи виконавчої влади всіх рівнів) або опосередковано (через фінансові та нефінансові організації державної форми власності)» [10, с. 20]. Авторами пропонується здійснювати розподіл усіх банків із державною участю на дві групи: банки із прямим володінням держави та банки з опосередкованим державним володінням.

Так, за умови опосередкованого державного володіння, банк контролюється (знаходиться у власності держави) опосередковано – через підприємства та фінансові установи державної форми власності. Також слід підтримати підхід учених щодо поділу всіх банків із державною участю за принципами корпоративного володіння, контролю та управління.

Я. А. Магазінер у своїй науковій праці зазначив, що банкам із державною участю, виконуючи певну стабілізуючу роль у сучасній банківській системі, притаманні як традиційні банківські функції, так і специфічні функції, які вирізняють їх з-поміж інших банків. Банк із державною участю автор розуміє як банк, у статутному капіталі якого контрольний (що блокує) пакет акцій належить державі; який має особливі фінансово-економічні відносини з державою, обумовлені цілями та задачами його участі у статутному капіталі [11, с. 144].

Достатньо розширена характеристика державних банків та банків із державною участю представлена в роботах С. С. Бабаєва. Так, у науковій праці «Який банк можна назвати державним» автор зазначає, що держава може брати участь у капіталі банків як звичайний акціонер, мета якого – отримання прибутку, а основним показником державної участі є саме частка держави в капіталі банку [6]. Щодо змісту самого поняття «банк із державною участю», то С. С. Бабаєв визначає його як «комерційний банк, основною метою якого є отримання прибутку, акціонером (учасником) якого є держава; банк із підвищеною корпоративною соціальною відповідальністю, яка є пропорційною частці участі держави в капіталі» [7, с. 11]. Перевагою запропонованого визначення є обґрунтування в ньому доцільності функціонування банків із державною участю, завдяки їх підвищеній соціальній відповідальності перед суспільством, відносно банків із приватним капіталом. Натомість, як недолік слід уважати відсутність чітко визначеної частки державної власності в капіталі банку.

Учені В. Е. Кролівецька та І. В. Солдатенкова обґрунтовують більш ефективну діяльність банків із державною участю в Росії, ніж приватних та іноземних банків. Автори зазначають, що значна частка банків із державною участю в банківському секторі економіки стримуватиме надмірне зростання кількості іноземних банків як таких, що можуть нега-

тивно впливати на фінансово-економічну безпеку країни. Під банком із державною участю науковці розуміють «кредитну установу, що функціонує на основі спеціальної ліцензії центрального банку країни, у якій держава бере участь у формуванні її статутного капіталу в розмірі 25 % і більше, дана кредитна організація виконує банківські операції, реалізуючи соціальну функцію держави» [12, с. 142].

Грунтовне визначення поняття «комерційний банк із державною участю» наводить А. Є. Железняков – це кредитна установа, що функціонує на основі ліцензії, виданої центральним банком країни, отримує прибуток лише завдяки здійсненню зазначених у законодавстві банківських операцій, у якій держава бере участь у якості акціонера або в якій більше 50 % статутного капіталу належить державним підприємствам та банкам, підконтрольним державі [16, с. 65]. Позитивним у цьому визначенні є чітке розмежування відсоткової участі державних підприємств та банків у статутному капіталі, однак, недостатньо обґрунтованим видається значення даного показника 50 %.

Наступним етапом дослідження є визначення концептуальних підходів вітчизняних учених до досліджуваного поняття. Аналізуючи особливості функціонування державних банків у банківській системі України, І. М. Чмутова обґрунтовує значний потенціал державних банків у забезпеченні соціально-економічного зростання у країні. Водночас автор наголошує на необхідності вдосконалення як стратегічно-

го, так і оперативного управління в цих банках. Щодо визначення змісту поняття «державний банк», то вчена погоджується із тлумаченням, яке міститься в законодавстві України, а саме: «банк, у якому статутний капітал стовідсотково належить державі» [3].

Інша українська вчена-економіст В. В. Оніщенко визначає поняття «банк із державною участю» як більш загальне та ширше порівняно з поняттям «державний банк». Так, автор пропонує зарахувати до банків із державною участю «фінансово-кредитні установи, над активами яких органи державної влади (підприємства державного сектору економіки) здійснюють прямий або опосередкований контроль; у капітал яких держава входить прямо або опосередковано на постійній або тимчасовій основі в різних частках та з різних мотивів» [4, с. 28].

Отже, у вітчизняній та іноземній економічній літературі з досліджуваної тематики виділяють такі близькі за змістом поняття, як «державний банк» та «банк із державною участю», які мають спільною рисою здійснення державою функції контролю за діяльністю банків. Однак погляди на визначення частки держави у статутному капіталі банків значно різняться (від 25 % до 50 %).

На основі аналізу концептуальних підходів до визначення поняття «банк із державною участю» та споріднених понять, їх ролі в розвитку ринкової економічної системи, слід обґрунтувати такі змістовні аспекти, що характеризують різноплановість досліджуваного об'єкта (табл. 1).

Таблиця 1

**Змістовні аспекти, що характеризують поняття
«банк із державною участю»**

Автор	Державна установа	Частково державна установа	Спеціалізована установа	Універсальна установа	Реалізація державної політики	Участь у капіталі банку державних підприємств	Участь держави в управлінні
Праці іноземних учених							
С. Р. Моїсєєв	+		+		+		+
А. Н. Азріліян	+		+	+			+
Р. Ла Порта, Ф. Лопез-де-Сіланез, А. Шлейфер	+	+					+
І. Гонсалес-Гарсія, Ф. Гріголі	+	+			+		

Продовж. табл. 1

Автор	Державна установа	Частково державна установа	Спеціалізована установа	Універсальна установа	Реалізація державної політики	Участь у капіталі банку державних підприємств	Участь держави в управлінні
Праці іноземних учених							
К. О. Глушкова	+	+				+	+
М. М. Конягіна	+	+			+		
О. С. Гасанов, А. М. Стаднік	+					+	
Я. А. Магазінер		+	+	+	+		+
С. С. Бабаєв	+	+			+		+
В. Е. Кролівецька, І. В. Солдатенкова	+				+		
А. Є. Железняков	+	+				+	+
Праці вітчизняних учених							
С. Г. Арбузов, Ю. В. Колобов, В. І. Міщенко, С. В. Науменкова	+						+
І. М. Чмутова	+						+
В. В. Оніщенко	+	+				+	+

Проведений аналіз концептуальних підходів учених за окресленою тематикою свідчить про відсутність єдиного методологічного підходу до розуміння змісту поняття «банк із державною участю» та його змістовних аспектів. Поняття «банк із державною участю» є набагато ширшим ніж поняття «державний банк», оскільки означає не тільки пряму власність держави чи державного підприємства, а також володіння державою частиною акцій банку, її вплив на управління банком, його стратегію та засоби її реалізації. Ураховуючи те, що різні науковці зважали на окремі змістовні аспекти під час визначення сутності досліджуваного поняття, слід зауважити, що зміст дефініції «банк із державною участю» є досить багатограним, комплексним і вимагає розкриття авторського розуміння.

Так, проаналізувавши представлені в табл. 1 змістовні аспекти, можна стверджувати, що банк із державною участю – це як універсальна, так і спеціалізована банківська установа з державною часткою власності у статутному капіталі (незалежно від частки держави чи державних підприємств), основна мета діяльності якого полягає в максимізації ринкової вартості банку, шляхом здійснення банківських операцій та за умови сприяння реалізації основних засад державної політики й соціально-економічному розвитку країни.

Дане визначення є досить спорідненим із більшістю проаналізованих вище, однак, за своїм змістовним наповненням, значно відрізняється від кожного з них у зв'язку з тим, що:

- дозволяє враховувати взаємозв'язок між функціонуванням банків із державною участю та державною політикою (пріоритетами розвитку держави);
- мета діяльності банку з державною участю корелюється із завданнями державної політики, незалежно від того, яка частка у статутному капіталі належить державі (чи державним підприємствам та установам);
- акцентує увагу на досягненні мети діяльності банку з державною участю – максимізації ринкової вартості банку, за рахунок здійснення саме банківських операцій, а не допоміжних видів діяльності.

Висновки із зазначених проблем і перспективи подальших досліджень у поданому напрямі. Аналіз концептуальних підходів вітчизняних та іноземних дослідників до теоретико-змістовної характеристики банків із державною участю дає підстави стверджувати про розрізненість і незавершеність наукових напрацювань у даному напрямі. Недостатньо дослідженими залишаються питання змісту діяльності та особливостей функціонування банків із державною участю. Крім того, методологічно слабким місцем видається відсутність єдиного

підходу до визначення функцій даних банків в економічній системі країни. Детального наукового дослідження потребують особливості діяльності банків із державною участю за умов соціально-економічного розвитку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. La Porta R. Government Ownership of Banks / R. La Porta, L.-De-S. Florencio, A. Shleifer // *The Journal of Finance*. – 2002. – № 57 (1). – P. 265–301.
2. Gonzalez-Garcia J. State-Owned Banks and Fiscal Discipline / J. Gonzalez-Garcia, F. Grigoli // *International Monetary Fund. Working Paper*. – 2013. – № 13/206.
3. Чмутова І. М. Особливості функціонування державних банків у банківській системі України / І. М. Чмутова // *Проблеми економіки*. – 2011. – № 4. – С. 135–138.
4. Оніщенко В. В. Банки з державною участю у банківській системі України : дис. ... канд. екон. наук / Оніщенко В. В. – Суми, 2012, с. 325.
5. Верников А. В. Доля государственного участия в банковской системе России / А. В. Верников // *Деньги и кредит*. – 2009. – № 11. – С. 4–14.
6. Бабаев С. С. Какой банк можно назвать государственным/ С. С. Бабаев // *Деньги и кредит*. – 2007 – № 7. – С. 58–61.
7. Бабаев С. С. Эффективность деятельности банков с государственным участием (на примере ОАО «Сбербанк России») : автореферат дис. ... канд. экон. наук / Бабаев С. С. – Москва., 2010. – 36 с.
8. Глушкова Е. А. Банки с государственным участием в системе финансового посредничества на современном этапе : автореферат дис. ... канд. экон. наук – Москва., 2011. – 26 с.
9. Конягина М. Н. Банки с государственным участием в банковской системе Российской Федерации : автореферат дис. ... д-ра экон. наук / Конягина М. Н. – Санкт-Петербург, 2013. – 43 с.
10. Гасанов О. С. Границы и масштабы присутствия государства в российской банковской системе / О. С. Гасанов, А. М. Стадник // *Финансы и кредит*. – 2012. – № 48. – С. 19–25.
11. Магазинер Я. А. Банки с государственным участием в современной банковской системе Российской Федерации / Я. А. Магазинер // *Научно-технические ведомости СПбГПУ. Экономические науки*. – 2014. – № 4 (199). – С. 138–147.
12. Кроливецкая В. Э. Государственные банки в современной Российской банковской системе / В. Э. Кроливецкая, И. В. Солдатенкова // *Журнал правовых и экономических исследований*. – 2013. – № 4. – С. 140–144.
13. Моисеев С. Р. Денежно-кредитный энциклопедический словарь / С. Р. Моисеев. – Москва : Дело и Сервис, 2006. – 384 с.
14. Большой экономический словарь / под ред. А. Н. Азрилияна. – Москва : Институт новой экономики, 2008. – 1472 с.
15. Банківська енциклопедія / [С. Г. Арбузов, Ю. В. Колобов, В. І. Міщенко, С. В. Науменкова]. – Київ : Центр наукових досліджень Національного банку України, 2011. – 504 с.
16. Железняков А. Е. Содержание понятия коммерческого банка с государственным участием / А. Е. Железняков // *Политика и общество*. – 2012. – № 3 (93). – С. 59–66.

REFERENCES

1. La Porta, Rafael, Florencio Lopez-De-Silanes, and Andrei Shleifer. 2002. **Government Ownership of Banks**. *The Journal of Finance* 57, no. 1: 265–301.
2. Jesus Gonzalez-Garcia, Francesco Grigoli. 2013. **State-Owned Banks and Fiscal Discipline**. *International Monetary Fund. Working Paper No. 13/206*.
3. Chmutova, I. M. (2011). **Osoblyvosti funkcionuvannia derzhavnykh bankiv u bankivskii**

- systemi Ukrainy [Features of functioning of state banks in the banking system of Ukraine]. *Problemy ekonomiky – Problems of the economy*, 4, 135–138 [in Ukrainian].
4. Onishchenko, V. V. (2012). **Banky z derzhavnoiu uchastiu u bankivskii systemi Ukrainy** [Banks with state participation in the banking system of Ukraine]. *Candidate's thesis*. Sumy [in Ukrainian].
  5. Vernikov, A. V. (2009). **Dolia gosudarstvennogo uchastia v bankovskoi sisteme Rossii** [The share of state participation in the banking system of Russia]. *Dengi i kredit – Money and loan*, 11, 4–14 [in Russian].
  6. Babaev, S. S. (2007). **Kakoi bank mozno nazvat gosudarstvennym** [Which bank can be called public]. *Dengi i kredit – Money and loan*, 7, 58–61 [in Russian].
  7. Babaev, S. S. (2010). **Effektivnost deiatelnosti bankov s gosudarstvennym uchastiem na primere OAO Sberbank Rossii** [Efficiency of banks with state participation (for example, OAO Sberbank of Russia)]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Moscow [in Russian].
  8. Glushkova, E. A. (2011). **Banki s gosudarstvennym uchastiem v sisteme finansovogo posrednichestva na sovremennom etape** [Banks with state participation in the system of financial intermediation at the present stage]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Moscow [in Russian].
  9. Koniagina, M. N. (2013). **Banki s gosudarstvennym uchastiem v bankovskoi sisteme Rossiiskoi Federatsii** [Banks with state participation in the banking system of the Russian Federation]. *Extended abstract of Doctor's thesis*. Sankt-Peterburg [in Russian].
  10. Gasanov, O. S. & Stadnik, A. M. (2012). **Granitsy i masshtaby prisutstviia gosudarstva v rossiiskoi bankovskoi sisteme** [Borders and the scale of the state's presence in the Russian banking system]. *Finansy i kredit – Finance and loan*, 48, 19–25 [in Russian].
  11. Magaziner, Ia. A. (2014). **Banki s gosudarstvennym uchastiem v sovremennoi bankovskoi sisteme Rossiiskoi Federatsii** [Banks with state participation in the modern banking system of the Russian Federation]. *Nauchno-tehnicheskie vedomosti SPbGPU Ekonomicheskie nauki – Scientific and technical statements of SPbSPU. Economic sciences*, 4, 138–147 [in Russian].
  12. Krolivetskaia, V. E. & Soldatenkova, I. V. (2013). **Gosudarstvennye banki v sovremennoi Rossiiskoi bankovskoi sisteme** [State Banks in the Modern Russian Banking System]. *ZHurnal pravovykh i ekonomicheskikh issledovanii – Journal of Legal and Economic Studies*, 3, 140–144 [in Russian].
  13. Moiseev, S. R. (2006). *Denezhno-kreditnyi entsiklopedicheskii slovar* [Monetary encyclopedic dictionary]. Moscow : “Delo i Servis” [in Russian].
  14. Azriliiana, A. N. (2008). *Bolshoi ekonomicheskii slovar* [The Big Economic Dictionary]. Moscow : Institute for New Economy [in Russian].
  15. Arbuzov, S. H., Kolobov, Yu. V., Mishchenko, V. I., & Naumenkova, S. V. (2011). *Bankivska entsyklopediia* [Banking Encyclopedia]. Center for Scientific Researches of the National Bank of Ukraine: Znannia [in Ukrainian].
  16. Zhelezniakov, A. E. (2012). **Soderzhanie poniatiia kommercheskogo banka s gosudarstvennym uchastiem** [Contents of the concept of a commercial bank with state participation]. *Politika i obshchestvo – Politics and Society*, 3 (93), 59–66 [in Russian].

В. В. Огородник, кандидат экономических наук (Институт банковских технологий и бизнеса ГВУЗ «Университет банковского дела»). **Концептуальные подходы к определению понятия «банк с государственным участием».**

Аннотация. Цель статьи заключается в обобщении концептуальных подходов отечественных и иностранных ученых к теоретико-содержательной характеристике банков с государственным участием. **Методика исследования.** Методологическую основу проведенного анализа составляют такие современные общенаучные методы исследования: анализ и синтез, индукция и дедукция, сравнение, систематизация и обобщение. **Результаты.**

На основе проведенного анализа подходов к определению сущности понятия «банк с государственным участием» и роли этих банков в экономике страны выделены основные содержательные аспекты, характеризующие специфику исследуемого объекта. Разработано авторское определение банка с государственным участием, которое, в отличие от существующих, позволяет учитывать взаимосвязь между функционированием анализируемых банков и государственной политикой. **Практическая значимость результатов исследования.** Результаты, полученные в ходе исследования, могут быть использованы для совершенствования стратегии развития банков с государственным участием с целью улучшения их текущей деятельности.

Ключевые слова: банк, банковская система, государственный банк, банк с государственным участием, подконтрольный государству банк.

V. Ohorodnyk, Cand. Econ. Sci. (Institute of Banking Technologies and Business Banking University). **Conceptual Approaches to Determining the Notion of the “State-Owned Bank”.**

Annotation. Purpose. The aim of the research is to outline conceptual approaches of national and foreign scholars to the state-owned banks theoretical definitions. **Methodology of research.** The following modern scientific methods serve as a theoretical and methodological basis for the research: analysis and synthesis, induction and deduction, comparison, systematization, and generalization.

Findings. The analysis of the existing theoretical approaches to the state-owned bank definition and the role of these banks in the country's economy makes it possible to single out main aspects which characterize the specific features of the concept under study. As a result, the author's definition of the state-owned bank has been developed, which as different from the existing ones allows to embrace the interdependence between the banks functioning and the state policy. **Practical value.** The scientific findings can be used in revising the state-owned banks development strategy with the purpose of improving their current activities.

Keywords: bank, banking system, state bank, state-owned bank, state-controlled bank.